

Sillamäe Gümnaasiumi

HINDAMISJUHEND

Sillamäe Gümnaasiumi Hindamisjuhend (edaspidi hindamisjuhend) on koostatud lähtudes Haridus- ja teadusministri 16.11.2006 määruse nr 41 “Õpilase hindamise, järgmisse klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord“ nõuetest.

Hindamisjuhend täpsustab hindamise korralduse ning õpetajate ja õpilaste tegevuse seoses hindamisega.

Hindamisjuhend on õppekava osa.

ÜLDSÄTTED

1. Hindamise eesmärgid
1.1 Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 sätestatud ning juhitudakse „Gümnaasiumi riiklikust õppekavast“ § 15 - § 18.

1.2 Hindamise eesmärgid on seotud eelkõige õpilase arenguga:

- 1) toetada õppimist ja individuaalset arengut;
- 2) anda tagasisidet õppe edukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata sihikindlalt õppima;
- 4) suunata enesehinnangu kujunemist,
- 5) suunata ja toetada edasise haridustee valikul;
- 6) anda alus kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

1.3 Hindamise, „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 29 lõikes 2 sätestatud hindedüsteemist erineva hindedüsteemi kasutamise, hindamisest teavitamise, täiendavale õppele jätmise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise üldised tingimused ja kord on sätestatud riiklikes õppekavades.

1.4 Hindamisest teavitamine on sätestatud kooli kodukorras.

2. Kujundav hindamine

2.1 Kujundava hindamisega analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasise õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.

2.2 Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

2.3 Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate temade) kohta.

2.4 Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

2.5 Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

2.6 Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

3 Kokkuvõttev hindamine

3.1 Õpilase (ainealaseid) teadmisi ja oskusi võrreldakse õppe aluseks olevas ainekavas (õppekavas) toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.

3.2 Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

3.3 Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse vastavalt kinnitatud hindamissüsteemile vastavate numbriliste hinnetega.

3.4 Õpitulemusi ühe kursuse õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehindegaga viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis.

3.5 Kokkuvõtva hindamist rakendatakse samuti õppekavavälise õppimise või tegevuse arvestamise puhul koolis õpetatava osana.

4 Hindesüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teisendamise põhimõtted

4.1 Õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk».

4.2 Hindamisel viie palli süsteemis:

- 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
- 4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
- 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda gümnaasiumi õpilasel saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub.

4.3 Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

4.4 Kool kasutab gümnaasiumis valikkursuste hindamisel hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.

5. Tulemuse hindamine hindegaga „nõrk”, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine

Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.

6. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

6.1 Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

6.2 Õpilasel on üldjuhul õigus järele vastata 10 päeva jooksul pärast mitterahuldava hinde saamist või puudumise korral kooli tulemise esimesest päevast alates.

Järeltöid saab 10 päeva jooksul sooritada kaks korda. Mitterahuldava hinde tõttu või põhjusega puudumise korral tegemata töö järeletegemine on esimene järeltöö.

Kui õpilane pole 10 päeva jooksul tööd järele vastanud, on õpetajal õigus hinnata tulemus hindega „1“.

Põhjusega puudumisel on esimene kord töö põhisooritus, järgnevad on ebaõnnestumise korral järeltööd. Erandkorras võib õpetajaga kokkuleppel mõjuvate põhjuste olemasolul järele vastata ka muul ajal, välja arvatud kursuse viimasel nädalal.

6.3 Õpetajal lähtub ajaliste piirangute seadmisel õpilase soovile järele vastata või sooritada järeltööd mõistlikkuse põhimõttest, kusjuures õpilase hindamisel ei ole määravaks asjaolu, et hinne on saadud järelevastamise või järeltöö kaudu.

6.4 Järelevastamine ja järeltöö asendab eelneva hinde, tingimusel, et järelevastamise või järeltöö käigus saadud hinne väljendab õpilase õpitulemuste paranemist.

8.6.5 Koolis järgitakse põhimõtet, et õpilaste soovi õppida tuleb toetada kogu aeg ning eriti toetatakse õppimist, mis puudleb senisest parema tulemuse suunas.

6.6 Kursusehinne pannakse välja e-kooli päevikus õpetaja poolt kursusehinde arvestuspäevaks. Õpilane võib kursusehinde vaidlustada ja taotleda hinde parandamist 10 päeva jooksul alates kursusehinde teadasaamisest (e-kooli päevikusse kandmisest).

Õpilase motiveeritud taotlus esitatakse kooli direktorile. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

6.7 Tegemata hindeline töö või hindamata jäänud hinnatav töö märgitakse e-koolis märgiga „0“.

Kui „puudulikule“ sooritatud töö järeltöö hinne on taas „puudulik“, siis seda hinnet e-kooli ei lisata, vaid õpetaja lisab põhitöö hindele kommentaari.

Kõrgemale tulemusele parandatud hinne on märgistatud e-koolis tärniga (näiteks 3*) ja see asendab puudulikku hinnet.

6.8 Õpetajatel on mahukamate tööde (kirjand, essee, mitmetunniline kontrolltöö) läbivaatamiseks ja hindamiseks aega 10 päeva, lühemate hinnatavate tööde puhul 5 päeva.

7 Kooli õppekavavälise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

7.1 „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ § 18 lõike 2 kohaselt kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

7.2 Kui kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatakse koolis õpetatava osana, siis peab olema arusaadav, millise õppimise põhjal on seda tehtud ja milliste õpitulemuste saavutamisel on kooli õppekavavälist õppimist või tegevust arvestatud.

7.3 Keskne põhimõte on, et lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest, mitte sellest, kelle juures ja kus õpilane õppis või tegevusi sooritas. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav. Täiendavat materjal ei küsita selle kohta, kes õpetas või kus õppis. Täiendav materjali vajadus on seotud sellega, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud.

7.4 Kooli õppekavavälist õppimist või tegevust ei hinnata mitte kogemuse, vaid sellest toimunud õppimise põhjal. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse. Kindlasti peab õpitu olema määratletav ka tasemega.

7.5 Gümnaasiumis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud. Gümnaasiumis ei arvestata põhikooli tasemel omandatud õpitulemusi. On oluline, et mujal õpitu oleks sisuliselt sobiv õppekavaga, mille järgi õpilane koolis õpib.

7.6 Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

7.7 Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana on protsess, mis koosneb järgmistest etappides: taotleja nõustamine, taotluse koostamine ja esitamine direktorile, taotluse hindamine, direktori otsus, (vajadusel) otsuse vaidlustamine ja vaidemenetlus.

7.8 Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad võimalikud äraütlemised olla seotud:

- tähtajalise aegumisega – kui õppimine on toimunud enam kui kolm aastat tagasi;
- sisulise aegumisega – kuna teatud õpitulemused aeguvad ajas, näiteks seoses infotehnoloogia arenguga;
- teisel (madalamal) õppetasemel läbitud õppe mitte arvestamisega – gümnaasiumiastmel ei arvestata neid õpinguid, mis on läbitud põhikooli tasemel;
- topeltarvestamise vältimisega - mujal (näiteks muusikakoolis) õpitu, mille tõenduseks on antud muusikakooli tunnistus ei ole automaatselt üle kantav muusika õppeaine läbimisenä.

7.9 Samuti ei arvestata kooli õppekavaväliseid õpinguid või tegevusi seoses kooli lõpetamisega (koolieksamite sooritamisel, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisel ning loovtöö koostamisega).

7.10 Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks moodustab direktor taotluse hindamise komisjoni, kes koosneb pedagoogilisest personalist ning kelle ülesanne on selgitada, kas kooli õppekavavälised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemuste omandamist ning kas õpingute või tegevuste käigus omandatu on ajakohane.

7.11 Hindamisse kaasatakse vähemalt kaks õpetajat, kes tunnevad terviklikult ja põhjalikult õppekava, kellel on kõrgelt arenenud empaatia- ja üldistusvõime, kes aktsepteerivad, et õppimine võib toimuda ka väljaspool kooli ja õppekava, kes tunnevad kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise erinevaid hindamise vahendeid ja nende kasutamise võimalusi.

7.12 Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel tagatakse kvaliteet selle kaudu, et uuritakse õpilase esitatud õpitulemuste omandamise tõendamist võimaldavaid materjale ning nende vastavust nende õpitulemustega, mille arvestamist taotletakse.

7.13 Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise hindamine toetub vaid tõendusmaterjalidele. Tõendusmaterjalideks võivad olla primaarsed tõendusmaterjalid (töonäidised, kirjutatud projektid, uurimistööd, artiklid, kavandid, projekti ja/või uurimistöö aruanded jm, mis otseselt tõestavad taotleja pädevusi või õpitulemusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (õpisoorituste tõend või hinneteleht, juhendaja või kogenuma kolleegi hinnang, õppeaine kava, kus on kirjas

õppeaine/kursuse eesmärgid, õpitulemused, sisu lühikirjeldus, maht tundides, tõendus tegevuste sooritamise kohta) või narratiivsed tõendusmaterjalid (igasugused oma õppimise ning tegevuse analüütilised käsitlused, kus taotleja seostab õpitut taotletava õppeaine õpitulemustega, taotleja kogemuse-alane refleksioon). Tavaliselt on tõendusmaterjalid omavahel kombineeritud.

7.14 Hindamiskomisjonil on õigus nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui esitatud tõendusmaterjalidest ei ole piisav õpitulemuse omandatuse tõendamiseks.

7.15 Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal tuleb esitada taotlus etteantud taotlusvormil kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise taotlemiseks.

8.7.16 Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Tõendusmaterjal võib olla vormistatud õpimapina.

7.17 Enne taotluse esitamist toimub õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõustamine taotluse esitamise ja nõutavate tõendusmaterjalide vormistamise ja esitamise kohta.

7.18 Nõustamist viib läbi kooli direktori poolt määratud koolitöötaja.

8. Teadmiste ja oskuste tõendamine varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu eksternidel

8.1 Ekstern võib taotleda varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamist õppekava täitmisel. Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamisel hinnatakse omandatud pädevuste vastavust õppeaine/õppekava õpitulemustele sõltumata omandamiskohast ja -vormist, lähtudes kooli kvaliteedinõuetest.

8.2 Õppekava täitmisel võib arvestada gümnaasiumiõppes kogu ulatuses väljaspool kooli õppekava sooritatud õpingute tulemusi ja töökogemust, va riigieksamid, koolieksamid, õpilasuurimus või praktiline töö, mis tuleb sooritada koolis ja mis on gümnaasiumi lõpetamise tingimuseks. Erialast töökogemust arvestatakse, kui see on seotud õppekava või õpitava õppeainega.

8.3 Hindamisel võib nõuda pädevustesti sooritamist või omandatu muul viisil tõendamist.

8.4 Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise protsess koosneb järgmistest etappidest:

- 1) taotleja nõustamine ja eneseanalüüs;
- 2) taotluse koostamine ja esitamine;
- 3) taotluse hindamine;
- 4) otsuse tegemine ja tagasiside andmine;
- 5) esitatud vaide korral vaide menetlemine.

8.6 Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise puhul taotleja:

- tutvub kooli õppekavaga, selgitamaks, millised omandatud kogemused võivad sobida taotlemiseks;
- esitab vormikohase taotluse koos vajaliku tõendusmaterjaliga;
- vastutab esitatud andmete ja dokumentide õigsuse eest;
- esitab vajadusel täiendavaid dokumente.

9. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

Hinnete ja hinnangute vaidlustamine ning vaidmenetlus toimub „Haldusmenetluse seaduses“ § 71 - § 87 sätestatud kohaselt.